

Téma

Událost

Aktuálně

Čtyři roky s obcemi v zádech
/ str. 2

Komunální volby 2018 vyhrála sdružení místních nezávislých / str. 3

Správa obcí od A do Z? Startuje unikátní vzdělávací program / str. 6

Úvodník

100 let od vzniku Československa: Také na hrdých obcích vznikál nový stát

*Vážení a milí členové SMS ČR,
milí přátelé samospráv.*

V rámci oslav 100 let od založení Československa se oprávněně vyzdvihuje role prvního prezidenta T. G. Masaryka, mužů 28. října, nezměrných obětí legionářů, hrdinství našich předků, kteří bojovali za Francii a jiné evropské demokracie ve snaze přispět svou účastí ke vzniku samostatného státu. Všichni ti hrdinové se skutečně zasloužili o vznik samostatného Československa, tisíce bezjmenných hrdinů padlo, jejich ženy a děti spolu s nimi přinášely dobrovolné ohromné oběti, jen aby vznikl samostatný stát. Zápal pro vznik samostatného státu byl tak opravdový, že jej dnes jen stěží můžeme pochopit při naší nedůvěře ve stát, jeho instituce

a představitele. Tehdejší připravenost nést oběti, i ty nejvyšší, nebyla jakkoli hraná, vyjadřovala skutečnou vůli národa po svobodě a svěbytném rozhodování o budoucnosti. Také angažování ve prospěch veřejných záležitostí mělo v té době jednoznačnou přednost před zájmy soukromými či osobními. Lze se jen s obdivem a při srovnání naší současnosti ptát, kdo z nás by dnes byl připraven přinést oběť, nikoli nutně tu nejvyšší?

Postavení samosprávných obcí formovalo i sounáležitost lidí

Stranou však občas zůstává, jak moc přispěla k formaci nového státu i samospráva našich obcí a měst bývalého Rakouska – Uherska. Byly to právě obce a města, které se domohly v průběhu 19. století výrazných práv své samosprávy, jež zásadním způsobem přispěly k formaci nového státu. Jejich postavení samosprávných obcí, jež obstarávaly poměrně vysokou míru veřejnou úkolů, formovalo sounáležitost lidí k obecní pospolitosti. Na půdorysu domovského práva k obci se pak také utvářel vztah občanské participace na správě věcí veřejných. V okamžiku utváření samostatného Československého státu se právě obce a města staly jeho pevnou součástí, neopominutelným a spolehlivým základem.

I na dnešní dobu lze přenést doporučení vůči naší společnosti, abychom v našich politikách neopomíjeli souhlas nejen občanské společnosti, ale též představitelů samospráv, neboť v opačném případě životnost podstatných rozhodnutí státu bude velmi křehká. Obce a města mají bohužel stále poměrně malý vliv na tvorbu legislativy, na klíčová rozhodnutí státu, zasahující do kvality života každého z nás. Je to roz-

hodně škoda a nevyužití potenciálu, které stát a jeho samosprávy mohou dosahovat. Ostatně první republika se svými kompetenčně silnými obcemi by pro naši budoucnost měla být tím nejlepším vzorem. Inspirovat se z pozitiv vlastní minulosti je podle mého pevného přesvědčení jedním z nejlepších vkladů do budoucnosti.

*Stanislav Polčák,
předseda SMS ČR*

Sucho a kůrovec budou tématy chystané konference v Brně

Problémy, které se týkají kůrovce, sucha a financí, proberou účastníci čtvrtého ročníku **konference SAMOSPRÁVY 2019**, která se uskuteční 31. ledna 2019 na Ekonomicko-správní fakultě MU v Brně. O tématech promluví zejména zástupci Ministerstva zemědělství ČR a vybraní zástupci samospráv. Bližší informace najdete na webu SMS ČR.

Den malých obcí už popadesáté

Jubilejní 50. konference Den malých obcí se koná 20. 11. v Olomouci, o týden později 27. 11. v Praze. Jedním ze spoluorganizátorů je i Sdružení místních samospráv ČR.

Využijte možnosti online registrace:
<https://denmalychobci.cz/do/reg>

DEN malých
OBČÍ

 /smscr.cz

Čtyři roky s obcemi v zádech

Služba místní samosprávě pohledem Sdružení místních samospráv ČR

I v malém týmu se dají dokázat velké věci. Může se o tom přesvědčit každý čtenář následujících sloupců. Za našimi úspěchy posledních čtyř let stojí velké odhodlání představitelů našeho sdružení i zaměstnanců hlavní kanceláře, které bychom však napočítali možná i na prstech jedné ruky. Přesto se za naše výsledky nemusíme stydět.

2014

- SMS ČR se zasadilo o podporu MAS a venkova v novém programovém období a pomáhalo formulovat základní parametry budoucího programovacího období; **na venkov** díky nám plynou evropské dotace!
- SMS ČR uspořádalo Petici **za záchranu pošt**, kterou podepsalo 111 000 občanů z celé České republiky. Díky petici se následující rok podařilo legislativně stanovit pevný počet povinných pošt, a to v počtu 3200.
- Spuštěna dvojice úspěšných projektů: „MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů“ a „Rok v obci“, které přinesly nová legislativní řešení opřená o jedinečné postavení malých obcí.

2016

- SMS ČR iniciovalo důležité změny a garance v oblasti veřejně prospěšných prací. **Úřad práce začal být vstřícnější** vůči opakovanému zaměstnávání velmi špatně uplatnitelných osob na trhu práce.
- Na základě podnětů obcí ze SMS ČR se podařilo dosáhnout výrazného zlepšení smluv pro nositele programu Pošta Partner. Díky našemu vyjednávání byly například **výrazně sníženy sankce**.
- SMS ČR zásadním způsobem podpořilo právo obcí coby zřizovatelů na vyhlásování konkurzů na ředitele školských zařízení a také soustavně prosazovalo reformu financování regionálního školství, která by garantovala odpovídající financování také menším školám.
- SMS ČR se zásadním způsobem podílelo na **přijetí novely autorského zákona**, která pozastavuje dříve živelné navyšování autorských poplatků hrazených obcemi a dalšími subjekty.

2017

- Poslanecká sněmovna v pátek 9. června 2017 jednohlasně schválila návrh Libereckého kraje na **zvýšení rozpočtového určení daní** pro obce včetně pozměňovacího návrhu na změnu zvýšení koeficientu pro obce, které zřizují školy. Tento úspěch vycházel z aktivit SMS ČR.
- Díky tlaku SMS ČR došlo prakticky ke zdvojnásobení limitu na 300 tis. Kč, do kterého mohou venkovské spolky provozovat jinou výdělečnou činnost, aniž by musely podléhat EET.
- SMS ČR spustilo víceletý projekt mapování infrastruktury v malých obcích. Má získat data o stavu venkovské infrastruktury pro účinnější zdůvodnění potřeb obcí v regionech.
- SMS ČR zavedlo nový členský benefit – finanční podporu společenských a kulturních akcí na venkově z prostředků předsedy Stanislava Polčáka pod názvem: Podpora aktivit živého venkova.

2015

- SMS ČR zabojovalo ve prospěch zjednodušení zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který významně komplikoval poskytování příspěvků neziskovým organizacím a občanským spolkům.
- Starostové organizovaní v SMS ČR se svými aktivitami zasadili o výjimku pro obce 1. typu v zákonu č. 340/2015 Sb. o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). **Malé obce tuto povinnost nakonec nemají.**
- Předseda SMS ČR spolu s představiteli dalších obecních asociací a sdružení spojili své síly a začali koordinovaně požadovat **změnu rozpočtového určení daní vedoucí k posílení rozpočtů obcí i měst.**

2018

- SMS ČR spustilo nejrozsáhlejší klientskou servisní pomoc v oblasti **ochrany osobních údajů**, kterou poskytuje členským obcím napříč republikou ve vysoké kvalitě a za nákladové určené ceny.
- SMS ČR se významným způsobem zasazovalo o úpravu zákona o svobodném přístupu k informacím formou novelizace a dále dospělo k zastavení šikanózního postupu konkrétní fyzické osoby, která tento zákon několik let zneužívala ke svému vlastnímu obohacení na úkor obcí.
- SMS ČR svým úsilím **zachránilo existenci matričních úřadů** na menších obcích, když vymohlo odložení již oznámené změny financování. Pro obce by znamenala stotisícové výpadky v příjmech.
- SMS ČR zahájilo komplexní vzdělávací projekt pro zástupce obcí I. typu.

Komunální volby 2018 vyhrála sdružení místních nezávislých.

Nejvíce mandátů mají STAN a lidovci. Nejvíce hlasů ANO a ODS

V komunálních volbách ve dnech 5. a 6. října 2018 vyhrála podle absolutních počtů mandátů místní sdružení nezávislých kandidátů (66,5%), následovaná stranami Starostové a nezávislí (STAN) s téměř sedmi a KDU-ČSL s šesti procenty mandátů. Čtyři a půl procenta získala ODS, tři ČSSD a 2,7 procenta hnutí ANO. Lidé tak zvolili celkem 61 892 zastupitelů. Podle absolutního počtu hlasů získalo nejvíce hnutí ANO – 15%, před ODS – 14,5% a Piráty 8%.

Oproti politickým stranám a hnutím uspívá nejrůznější místní sdružení, ať už pod záštitou strany, nebo s oporou v podpisech voličů. Nejznámějším petičním případem je hnutí „Praha sobě“ a nejznámější koalici „Spojené síly pro Prahu“ (koalice TOP 09, STAN s podporou KDU-ČSL). Ovšem i další krajská města mají svoje strany – například tradiční Hradecký demokratický klub (vlastní strana), na druhém místě v hanácké metropoli skončí ProOlomouc či v témže městě Společně. Známy Ostravak, dále Fórum Jihlava a Žijeme Jihlavou, Pardubáci společně, Občané pro Budějovice, Ústecké fórum občanů (UFO) a Vaše Ústí, či Karlovaráci a Karlovarská občanská alternativa (KOA). A tak by se dalo pokračovat i v dalších městech.

MĚSTA

Za absolutního vítěze voleb ve městech se dá označit „Změna pro Kolín“ starosty Víta Rakušana, která získala 62,8 procent hlasů a 21 z 27 mandátů. Absolutní vítězství se povedlo v okresních městech už jen stranám „Strakonická veřejnost“ 51,2 procent hlasů a 16 mandátů z 21 (v zastupitelstvu jsou pouze 4 strany, což je nejméně) a „Jeseník srdcem“

(zaštitěné v podkresu koalici TOP 09/Zelení) starostky Zdeňky Blišťanové – získala 41,55 procent hlasů a 13 mandátů z 25.

Blízko vítězství byly i strany Sdružení pro město Svitavy (13:13), kde mají paradoxně sudý počet zastupitelů, dále Volba pro Benešov (11:12), ANO v Příbrami (12:13), ČSSD v Karviné (19:22), Starostové pro Liberecký kraj v Liberci (16:23) nebo Volba pro Semily (8:13).

Nejvíce stran – 10 – se dostalo do zastupitelstev v pěti městech – Český Krumlov, Havlíčkův Brod, Třebíč, Uherské Hradiště a Opava, 9 stran mají v 10 městech (Kutná Hora, Děčín, Louny, Česká Lípa, Jičín, Pelhřimov, Břeclav, Olomouc, Prostějov, Šumperk). Naopak nejméně – čtyři strany – jsou v zastupitelstvu Strakonice a pět stran mají města Praha, Kolín, Tachov a Liberec. Kromě vítězství již zmíněných nezávislých sdružení či městských stran vyhrály také tradiční strany: ODS ve 12 městech – v Klatovech (31,3%), Trutnově (29,7%), Teplicích (29,3%) s dlouholetým primátorem a senátorem Jaroslavem Kuberou, Jablonci nad Nisou, Havlíčkově Brodě, Pelhřimově, Blansku, Uherském Hradišti, Mladé Boleslavi, Rakovníku, Litoměřicích a v samotné Praze.

Ve volbách slovy komentátorů a politologů velmi neúspěšná ČSSD dokázala zvítězit v sedmi městech – v Karviné (44,2%), v Náchodě (32,4%) díky poslanci Janu Birkemu, Frýdku-Místku (21,9%), Vyškově, Znojmě, Novém Jičíně a Jindřichově Hradci. Nejvíce prvních míst má hnutí ANO, a to celkem v 24 okresních městech, nejvíce v Příbrami (38,9%), Ostravě (32,7%), Děčíně (28%), Olomouci (26,7%) a Pardubicích (26,7%). Z klasických politických stran se podařilo zvítězit už jen KDU-ČSL ve Vsetíně (19,8%).

Zajímavostí ještě je, že nejméně procent hlasů k prvnímu místa stačilo hnutí ANO v Českém Krumlově – 13,37% hlasů, kde je také „nejpoměrnější“ zastupitelstvo s 10 stranami a první čtyři strany mají shodně 3 mandáty a dalších pět stran po 2 mandátech. Dále ODS v Rakovníku (17,1%, 9 stran), ODS v Havlíčkově Brodě (17,4%, 10 stran), „Městu pro lidi“ v Kutné Hoře (17,5%, 9 stran), ODS v Praze (17,8%), ODS v Pelhřimově (18,01%, 9 stran) a ANO v Prostějově (18,2%, 9 stran), Šumperku (18,7%, 9 stran) a Zlíně (18,8%, 8 stran).

VESNICE

Zatímco ve městech fungují v komunálních volbách dva poměrné volební systémy – jednoobvodový a víceobvodový (Praha 9,

1/ Sdružení nezávislých kandidátů - místní sdružení	17 019 826	15,14	34 965	56,49%
2/ Nezávislý kandidát	663 319	0,59	6 232	10,07%
3/ STAN a koalice	5 671 562	5,04	4 118	6,62%
STAN samostatně	1 966 017	1,75	1 584	2,56
STAN v koalici s NK	2 505 819	2,23	2 224	3,59
Starostové pro Liberecký kraj (+NK)	685 737	0,61	262	0,43
STAN v koalicích *	513 989	0,45	48	0,04
4/ KDU-ČSL a koalice	5 547 510	4,9	3 815	6,15%
KDU-ČSL samostatně	3 102 639	2,76	3 231	5,22
Sdružení KDU-ČSL, NK	2 014 710	1,79	525	0,85
KDU-ČSL v koalicích *	430 161	0,35	59	0,08
5/ ODS a koalice	15 284 205	14,41	2 758	4,46%
ODS samostatně	12 465 930	11,09	2 281	3,69
Sdružení ODS, NK	777 070	0,69	351	0,57
Koalice ODS a Svobodní	1 940 649	1,73	113	0,18
ODS v koalicích *	100 556	0,9	13	0,02
6/ ČSSD a koalice	6 129 648	5,44	2050	3,31%
ČSSD samostatně	5 816 510	5,17	1 882	3,04
Sdružení ČSSD, NK	251 055	0,22	159	0,26
ČSSD v koalicích *	62 083	0,05	9	0,01
7/ ANO 2011	16 845 021	14,98	1 692	2,74%
ANO 2011 samostatně	16 732 285	14,88	1 676	2,71
ANO v koalicích *	112 736	0,1	16	0,03
8/ KSČM	5 572 257	4,96	1 533	2,47%
KSČM samostatně	5 416 907	4,82	1 426	2,30
KSČM v koalicích *	155 350	0,14	107	0,17
9/ TOP 09 a koalice	2 420 927	2,14	544	0,87%
TOP 09 samostatně	1 241 976	1,10	192	0,31
Sdružení TOP 09, NK	890 521	0,79	311	0,50
TOP 09 v koalicích *	288 430	0,25	41	0,06
10/ Piráti	10 037 957	8,29	444	0,73%
Česká pirátská strana samostatně	8 410 203	7,48	275	0,44
Piráti v koalicích *	1 627 754	0,81	169	0,29
11/ Další „krajské“ strany nad 5 mandátů samostatně	5 964 361	5,30	586	0,94%
NEZÁVISLÍ	552 746	0,49	178	0,29
SPD	3 586 973	3,19	155	0,25
Strana svobodných občanů	178 123	0,16	58	0,09
JIHOČEŠI 2012	58 178	0,05	51	0,08
Ostravak	742 863	0,66	45	0,07
Strana soukromníků	138 137	0,12	28	0,05
Strana zelených	616 283	0,55	24	0,04
Strana Práv Občanů	30 133	0,03	21	0,03
Severočeši.cz	31 840	0,03	14	0,02
VÝCHODOČEŠI	16 537	0,01	7	0,01
Středočeši2012.cz	12 548	0,01	5	0,01
12/ Další 2-3 koalice KDU-ČSL, ODS, STAN, TOP 09, Piráti	7 773 185	6,79	455	0,73%
KDU + ODS a jiné *	203 210	0,18	45	0,07
KDU + ČSSD a jiné *	60 589	0,06	11	0,02
KDU + Piráti a jiné *	110 372	0,1	14	0,02
KDU + STAN a jiné *	753 647	0,66	54	0,09
KDU + TOP a jiné *	768 469	0,58	82	0,13
STAN + ODS	5 340	0,00	5	0,01
STAN + Piráti a jiné *	277 849	0,25	32	0,06
Koalice STAN, TOP 09	4 710 844	4,19	70	0,11
STAN + TOP + jiné *	207 801	0,18	49	0,08
Piráti + TOP + jiné *	101 020	0,09	15	0,03
ODS + TOP + jiné *	159 167	0,13	39	0,05
Trojkoalice KDU + TOP + 3 strany (STAN, ODS, Piráti)	414 877	0,37	39	0,06
13/ Ostatní strany, sdružení a koalice	15 284 205	12,02	2 700	4,42%

Zdroj: www.volby.cz, výpočty TSu

/* / koalice s jinými stranami neuvedenými v přehledu, např. Zelení, Svobodní, Realisté aj.

dříve např. celá Olomouc či Praha), který zpestřují kromě tradičních stran také městské strany a koalice různých nezávislých, na vesnicích lze vypočítat až čtyři systémy: **1) kandidátka jedné strany, 2) systém dvou stran, 3) souboj tří a více stran**, který vede buďto k většině, nebo k nutnosti místních dohod či koalic, a **4) střetnutí samostatných nezávislých kandidátů**. Dle způsobu „vlády“ lze potom systém rozdělit na vesnice s obecní radou (nad 15 zastupitelů) a systém se silnějším starostou bez obecní rady (5, 7, 9, 11, 13 zastupitelů).

Jediná kandidátka byla v letošních volbách předložena voličům v 1606 obcích (v roce 2014 to bylo v 1289 obcích). V Olomouckém kraji to bylo 78 obcí ze 401. Například Obec Pavlovice u Přerova, která má i obecní radu, volila 15 zastupitelů z jediné kandidátky, zatímco před čtyřmi lety měla kandidátky dvě a volby dopadly 8:7. V některých obcích, kde není jen jedna strana dochází k volebním dohodám: zdání dvou stran – Společně pro Jezernici I. a Společně pro Jezernici II. V obci Radkovy, kde se volí 9 zastupitelů, kandidovaly dvě strany, které měly shodně 5 kandidátů. Vyhrály „Naše Radkovy“ nad „Společně pro Radkovy“ 5:4 a pouze jeden nebyl zvolen.

Systém střetu dvou stran s vidinou jednoho vítěze měla například obec Dolní Újezd, kde strana STAN současného starosty vyhrála nad KDU-ČSL v poměru 6:5 na mandáty, 51,01:48,99 na hlasy, což byl rozdíl 113 volitelských hlasů a pouhých 12 voličů z 573 hlasujících (58% účast). Systém dvou stran však může mít naopak zcela jasný výsledek. Stalo se tak například ve Staré Vsi, kde strana stávající starostky vyhrála s 82 procenty hlasů v poměru 8:1:0. (Třetí strana měla jen 1 kandidáta z 9 možných.)

V systému více stran lze použít za příklad obec Běloutín na Hranicku dlouholetého starosty a předsedy SPOV Eduarda Kavalu. Jeho Běloutínsko 2022 zvítězilo nad KDU-ČSL, ODS a ČSSD v poměru 7:2:1:1 a mohlo by vládnout samo. Obdobné vítězství se událo i v obci Dolní Studénky na Šumpersku, kde starostuje místopředseda SMS ČR Radim Sršeň. V konkurenci sedmi stran vyhrál jeho STAN 9 mandátů z 15.

Naopak k nutnosti dohody, vytvoření koalice či kompromisům vedou výsledky komunálních voleb v Týně nad Bečvou, kde voliči rozdali 15 karet v poměru 5:4:3:2:1 a dohoda, navíc s nutností obsazení obecní rady, není jednoduchá. Takto ostatně dopadly volby i v „9/11-mandátových“ obcích: např. Lazníky 3:2:2:2, Bochoř 4:3:2:1:1. či Polkovice 3:1:1:1:1.

Paradoxním příkladem je např. obec Podolí (u Přerova), kde volby skončily 3:3:1 a jazyčkem na vahách je opět stávající starosta za KSČM, který oproti dvěma sedmičlen-

ným kandidátkám kandidoval sám a získal nejvíce hlasů. Poměrně netypickým příkladem vymykajícím se z běžné vesnické „nezávislosti“ je střet stran KSČM a Strany práv občanů Zemanovci v Milenově na Hranicku, který skončil 5:4.

Příkladem individuálních kandidatur několika osob na výše zmiňovaném Přerovsku jsou obce Milotice nad Bečvou (10 na 7), Nahošovice (14 na 7) nebo Radotín (7 na 7). Celostátním rekordmanem byla obec Kateřinice na Valašsku, kde kandidovalo na 15 míst v zastupitelstvu 29 kandidátů = volebních stran. Zvítězil stávající starosta Vojtěch Zubiček, jenž získal 391 hlasů z 522 voličů.

Výhodou tohoto systému je, že každý kandidát získá tolik hlasů, kolik lidí jej chce volit, zatímco v systému stranických listin jde o kombinaci volby strany a preference s pomocí křížků - navíc kvůli volebnímu vzorci pro přepočítávání mandátů jde o významně nahodilý systém, kde závisí na mnoha proměnných (počtu stran, poměru procent hlasů apod.). Nevýhodou však je, že zvolení kandidáti mohou být „individuá“, která nemají společný skupinový volební program.

KOALICE

Neméně zajímavým trendem je uváření předvolebních koalic. Nejvíce, ať už dvou či třístranných, jich vytvářel STAN, TOP 09 a KDU-ČSL. V mnoha figurovali Piráti a ODS. V kombinaci těchto stran získaly 6,8% hlasů a 455 mandátů (0,73%), z toho

nejvíce koalice TOP 09 a STAN 4,19% hlasů a 70 mandátů (0,11%). Regionální, neboli krajské strany jako Jihočeši, Východočeši apod. získaly 586 mandátů (0,94%). Všechny ostatní strany, které nejsou zahrnuty v přehledu parlamentních stran, ani v koalici s parlamentními stranami, získaly 12% hlasů, 2700 mandátů (4,42% mandátů).

VOLEBNÍ SYSTÉM

Každé výsledky voleb vyvolají dohady o smyslu volebního systému. Ten pro komunální volby je u nás nejsložitější. Voliči se například oprávněně ptají: „**Jak je možné že někteří nezvolení kandidáti vaší strany měli víc hlasů než zvolení kan-**

didáti u jiné strany?“ Mnozí proto namítají, že i volební účast je kvůli tomu menší. Vysvětlit formule volebního systému je pro běžného voliče složité, ale v zásadě by pro větší srozumitelnost stačily dvě opatření - umožnit preferenční hlasy v rámci volební strany (což bude pouze složitější pro volební komise) a změnit současné volební dělitele „1, 2, 3“ apod. tak, aby docházelo k většinovosti vítěze při zachování poměrného zastoupení, tzn. první dělitel např. „1,25“, druhý „1,5“ a postupně zvyšování o L bodu. Modely ale mohou být i jiné.

Tomáš Šulák
Předseda SMS Olomouckého kraje
Starostou Veselíčka

Tři otázky pro...

Jiřího Jandáška, bývalého starostu obce Tisá v Ústeckém kraji

Osm let byl Jiří Jandásek starostou malé obce Tisá. To není tak málo. Od revoluce to bylo poprvé, kdy starosta v Tisé „vydržel“ ve své funkci celá dvě období. Proč se v letošních komunálních volbách rozhodl nekandidovat?

Proč už jste letos nekandidoval?

Za prvé v tom sehrál roli můj věk. Je mi 66 let a nelíbí se mi, když je reprezentantem dynamické obce „stařec“. Také jsem za ta dvě volební období zaznamenal obrovský nárůst administrativních povinností, který občanům ani obci žádný profit nepřináší. Z nich plyne (i trestní) odpovědnost starosty. GDPR a novely zákona o obcích (128 i 250), o veřejných zakázkách a stavebního zákona jsou toho typickým příkladem. Vadí mi také přenášení závazků státu na obce - např. zákon o odpadech. (A to ještě nemáme nový zákon o sociálním bydlení!) V naší obci jsou lidé, kteří správu a řízení obce chtějí převzít. A toho je třeba si vážit, neboť zájem o post zastupitele a starosty na venkově upadá.

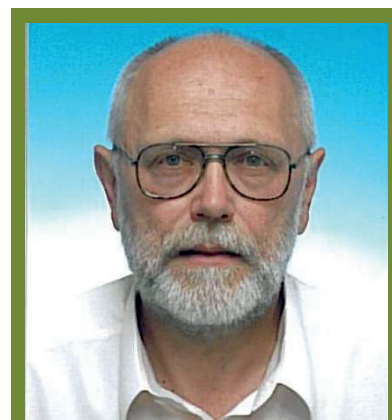
Co byste popřál a třeba i poradil novým nastupujícím starostům?

Přeji jim, aby dokázali nacházet, co občané spojuje a dokázali (většinově) získat jejich podporu a důvěru. Poradil bych jim, aby stále měli na mysli, jak přichází obec k penězům, aby se neztráceli v maličkostech ani velikašství a udrželi si humor a nadhled i nad záležitostmi, které pokládají za zásadní.

Jak se vám líbila práce starosty? Není vám líto, že už tuto pozici nebudete zastávat? A budete rád vzpomínat?

Mně se práce starosty líbila moc. Stále něco udržujete, opravujete, nebo budujete. Organizujete, nebo podporujete dětské dny, zábavy, výročí, sportovní klání a další společný život lidí. A to jsou velmi pozitivní zážitky. A starosta je u všeho! Je mi líto, že nejsem mladší a dynamičtější. To bych do toho, přes všechnu náročnost, ještě šel. A budu rád vzpomínat. Těch osm let z pohledu starosty a starostování i to, co jsem

se o obci za tu dobu dozvěděl, bych nyní rád napsal do kroniky.

Starosta obce Tisá Jiří Jandásek. Obec v Ústeckém kraji se nachází v Krušných horách v blízkosti česko-německé státní hranice, asi 13 kilometrů od krajského města Ústí nad Labem. Žije v ní kolem 950 obyvatel.

„Správa obce od A do Z“: Startuje unikátní vzdělávací program pro samosprávy

V říjnu začal vzdělávací projekt pro představitele samospráv „Správa obce od A do Z“. Starosty, zastupitele a pracovníky obecních úřadů bude seznamovat s veškerou agendou související se správou obce. Kromě prezenčního vzdělávání a e-learningu zahrnuje také webináře, právní a metodickou poradnu, stáže v obcích s příklady dobré praxe a knihovnu elektronických aplikací. Díky podpoře z Evropského sociálního fondu je účast na programu pro zastupitele a zaměstnance obcí bezplatná.

Program „Správa obce od A do Z“ je ušitý na míru obcím prvního typu, a to nejen zastupitelům, ale i zaměstnancům. Sestává z 13 modulů, které se věnují všem podstatným aspektům správy obce. Zaměřují se například na zákon o obcích, veřejné finance, dotace a majetek obce, životní prostředí, dopravu, stavební zákon, zákoník práce, evidenci obyvatel, ochranu osobních

údajů a další témata, která volení zástupci a zaměstnanci obcí denně řeší.

Vzdělávání je vícestupňové. Skládá se ze základních kurzů, které budou po komunálních volbách užitečné především pro nově zvolené starosty, a navazujících kurzů, v nichž si účastníci znalosti významně prohloubí. Další informace získají zástupci obcí prostřednictvím e-learningu, webinářů, jež umožní organizátorům projektu reagovat i na aktuální témata. Například na legislativní novinky a jejich zavádění do praxe, jakými byly v poslední době GDPR, zákon o svobodném přístupu k informacím nebo správní řízení. Součástí projektu je i přístup do on-line encyklopedie, která zahrnuje příklady dobré praxe, audiovizuální knihovnu s ověřenými postupy a vzory či webové aplikace, a také metodicko-právní poradna, která reaguje na konkrétní dotazy a situace.

Každý modul vede lektor, jenž jeho obsah vytvářel společně s odborným konzultantem. Tím byl zpravidla zkušený starosta,

který má s danou oblastí bohaté praktické zkušenosti, tak aby obsah vzdělávání co nejvíce odpovídal každodenním potřebám zástupců obcí.

Program „Správa obce od A do Z“ potrvá do roku 2021. Předcházela mu pilotní projekt ve čtyřech regionech. Nyní se rozšíří do všech krajů ČR tak, aby účastníci nemuseli za prezenčním vzděláváním cestovat daleko. Zápis do programu bude možný na www.portalzastupitele.cz od 7. 11. 2018, kde zájemci naleznou kompletní přehled modulů, představení lektorů a organizační informace.

Projekt Vzdělávání zástupců a zaměstnanců obcí I. typu 2018 – 21, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0010271, je spolufinancován z EU.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zkušenosti kolegů mají pro začínající starosty cenu zlata

Jak spravovat obec naučí starosty i zaměstnance obcí prvního typu vzdělávací projekt „Správa obce od A do Z“, který letos na podzim spouští Sdružení místních samospráv ČR. Pilotní projekt prokázal, že podobnou podporu vítají nejen nově zvolení komunální politici, ale i ti, kdo se na řízení obcí už nějakou dobu podílejí. Velkou roli přitom hraje vzájemné předávání zkušeností, říká v rozhovoru iniciátor a garant projektu Jan Sedláček.

Programu „Správa obce od A do Z“ předcházela pilotní projekt. Jak ho hodnotíte?
Považuji ho za velký úspěch. Podstatné ale je, jak ho hodnotí samotní účastníci. Podle jejich reakcí můžeme říci, že jsme dobře odhadli potřeby starostů, zastupitelů a zaměstnanců obecních úřadů, a našim programem jsme se trefili do toho, co v nabídce vzdělávání pro obce zatím chybělo. Přiznám se, že ohlasy byly tak pozitivní, že nás to až překvapilo.

Co oceňovali účastníci programu nejvíc?
Že na to nejsou sami. To je častý pocit zejména starostů a starostek. Proto vítají možnost sejít se s dalšími, kteří jsou na tom podobně. Vymění si zkušenosti, získají vědomosti, které jsou určeny přesně pro ně. Obce prvního typu samozřejmě nemají aparát úředníků. Starosta má třeba k dispozici zpravidla jednoho člověka na administrativu. Přestože v leccems může sta-

rostovi pomoci místostarosta nebo radní, pokud obec radu má, finální odpovědnost je na něm.

Jaká témata je zajímala především?

Například téma dopravy, které jsme po zkušenostech z pilotu rozšířili ještě o jednu hodinu. Velký zájem byl také o zákon o obcích, problematiku životního prostředí, školství, ale i o krizové řízení.

Čím se program „Správa obce od A do Z“ liší od jiných vzdělávacích projektů pro samosprávy?

Šíří svého záběru. Tak komplexní projekt ve smyslu pokrytí témat tu ještě nebyl. Je to výťah ze všeho, co by starosta měl znát, takové nezbytné minimum pro správu obce. Navíc cílíme i na zaměstnance obcí, tedy lidi, kteří jsou často duší úřadu, protože na rozdíl od zastupitelů se nemění, zajišťují určitou kontinuitu a mají na starost řadu administrativních úkonů, aniž třeba procházejí zkouškou odborné způsobilosti (ZOZ). A ještě jedno unikum máme: odbornými konzultanty osnov jednotlivých předmetů byli zkušení starostové a starostky, takže předáváme praxi prověřené a v praxi využitelné poznatky.

Program začíná hned po komunálních volbách. Je to záměr?

Není. Ale z hlediska zejména nově zvolených starostů je to načasování samozřej-

mě ideální. Podobně tomu bylo u našeho projektu Rok v obci, který před několika lety startoval také po komunálních volbách. Viděli jsme obrovský hlad starostů po informacích. Byli často hozeni do vody, ať plavou, a neměli se koho zeptat, s kým se poradit. To se nám daří změnit mimo jiné tím, že prezenční studium je koncipované jako třídní kurzy, kde starostové přenocují a mají tak čas na sdílení zkušeností, neformální diskuse, navazování vztahů. Ukázalo se, že toto neformální vzdělávání je pro jejich budoucí fungování nesmírně důležité. Problém, který řeší, už možná vyřeší někdo jinde, nebo si na něm naopak vylámá zuby a další starosta nemusí opakovat jeho chyby. Funguje klasický networking, navazují se kontakty, předávají telefonní čísla. Zejména pro starosty, kteří teď začínají a jsou úplně noví, to může mít cenu zlata.

Chcete znát aktuální vybavenost obcí v ČR? Představujeme vám AGIS!

Shromáždit ucelená data o vybavenosti obcí pro širší veřejnost a veřejnou správu má unikátní analytický geoinformační systém AGIS, je dílem Sdružení místních samospráv ČR. Projekt vzniká na základě mapování veřejné infrastruktury a obslužnosti venkova, které sdružení provádí s podporou dalších rezortů a institucí. Nyní jde do finále!

AGIS SMS ČR®

Chytrý portál, který pracuje za vás!

Databáze, která nemá obdoby

S daty získanými z registrů, rejstříků a dalších zdrojů vzniká databáze, která u nás nemá obdoby. „Terénní šetření, respektive jeho druhá etapa v obcích od 251 do 3000 obyvatel, končí v listopadu. Data zpracujeme do února 2019 a poté budou k dispozici výsledky mapování z více než 5800 obcí z celkového počtu 6258 obcí České republiky,“ uvedl Pavel Felcán, jenž má projekt v SMS ČR na starosti.

Co je to AGIS?

(AGIS SMS ČR) je interaktivní řešení, které v plné interoperabilitě propojuje data hned z několika registrů a databází (RUIAN, NPÚ apod.), a to ve spojení s výsledky unikátního terénního šetření veřejné infrastruktury a obslužnosti venkova, které provádí SMS ČR s podporou Ministerstva pro místní rozvoj a institucí (ČUZK, NPÚ a dalších). Jednou z mnoha předností systému je jednoduché vkládání dat, spojené s efektivním vyhodnocováním a prostorovým zobrazováním ve vlastním přehledném mapovém portálu.

Co se všechno dozvíte?

Struktura systému je založena na mapových vrstvách logicky řazených dle důležitosti obsahu pro správu obce. V záložce „Infrastruktura obce“ jsou obsažena data z terénního mapování, která se kombinují s daty ze státních registrů. Zde je uvedeno „vybavení obce“, tj. základní objekty infrastruktury obce – obecní úřad, pošta, obchod, kulturní objekty, sportoviště nebo také vybrané prvky technické infrastruktury (ČOV, trafostanice, vodojem). Samostatně jsou pak vymezeny kategorie školství, zdravotnictví a sociálních služeb, které tvoří již specifické služby nabízené pro občany. Vybrané objekty v této mapové vrstvě doplňují fotografie dokumentující jejich současný stav.

V dalších záložkách jsou již obsaženy tematické bodové a plošné objekty, které jsou opět řazeny dle důležitosti pro správu obce. Na úrovni katastrální mapy (parcely od 1:8000, budovy od 1:5 000) lze pro-

hlížet vrstvu „Vlastnictví budov a pozemků“. V systému je možné dostat se také k demografickým údajům, zobrazitelným od úrovně kraje až do úrovně jednotlivých obcí. Data o vybavenosti obcí je možné použít pro analytické účely. Můžeme tak zjistit například údaje o dostupnosti lékařské péče či mateřských školek v regionu, nebo porovnat vybavenost obcí v určité oblasti.

Oprávnění uživatelé mají také jedinečnou šanci získat unikátní přehled o vyplácení příspěvků v hmotné nouzi – příspěvku na bydlení, příspěvku na živobytí, doplatku na bydlení, a to na úrovni obcí a jejich částí, včetně počtu osob příspěvek pobírajících.

Samostatnou kapitolou je stav dopravní infrastruktury

Samostatně jsou vyčleněny prvky dopravní infrastruktury, které tvoří specifickou část terénního šetření a kde jsou, kromě stavu místních komunikací v obci, zahrnuti i ob-

jekty mostů. Všechny objekty v této mapové vrstvě doplňují fotografie dokumentující jejich současný stav.

Vedle toho je možné v systému zobrazit další vrstvy, pro příklad „Ložisková ochrana“, „Ochrana památek“ nebo „Ochrana přírody“, které lze zobrazit na úrovni celé republiky (již od 1:1 000 000).

Pomyslnou třesničkou na dortu je pak dotační modul s přehledem národních dotačních titulů a přímým propojením na dotační kancelář, která je připravena pomoci s realizací projektu.

Přístup do portálu je klientsky zabezpečen nejen pro samotné obce, ale také pro další orgány státní správy, rezorty, příp. kraje, ORP apod.

V případě zájmu o přístup do systému mají zájemci možnost kontaktovat kancelář hlavní SMS ČR.

Matriky nezmizí, reforma se odkládá

Sdružení místních samospráv ČR (SMS ČR) a Spolek pro obnovu venkova (SPOV ČR) vítají rozhodnutí ministra Hamáčka odložit plánovaný přechod financování matričních úřadů na čistě výkonový model. Ten by totiž podle zástupců obou organizací vedl k tomu, že agendu matrik v menších obcích by samospráva musely financovat ze svého vlastního rozpočtu, nebo by matriky na řadě míst zanikly.

„Jsme rádi, že ministerstvo upustilo od záměru přejít na nový způsob financování matrik již od příštího roku,“ řekla předsedkyně SPOV ČR Veronika Vrecionová. „Takový krok by znamenal skokové snížení financí, které by obce dostávaly na chod matričních úřadů, a nutil by obce platit matriky z vlastního rozpočtu, nebo matriční úřady v některých obcích zrušit. To by ale znamenalo zhoršení dostupnosti státní správy ve venkovských oblastech,“ dodala.

Organizace zastupující zájmy obcí se přitom nebrání diskusi o novém modelu fi-

nancování matrik. „Jsme připraveni jednat o kompromisu, který by zohledňoval počet úkonů, které matriky provádějí. Tyto úkony však nemohou být zredukovány jen na takzvané prvozápisy, jak navrhovalo ministerstvo. Agenda matrik je mnohem širší,“ vysvětluje předseda SMS ČR Stanislav Polčák s tím, že SMS ČR i SPOV ČR budou nadále trvat na tom, aby matriční úřady dostávaly určitou část financí paušálně jako odměnu, neboť zajišťují dostupnost služeb, jež jsou výkonem státní správy. „Původní návrh ministerstva byl vůči obcím nespravedlivý a nebyl s nimi dostatečně projednán. Jsme proto rádi, že ministr avi-

zoval ochotu se starosty obcí o celé věci diskutovat,“ uzavřel.

SMS ČR v reakci na slova ministra Hamáčka zrušilo petici, kterou proti zamýšlené změně financování matrik vyhlásilo. Tlak, který SMS ČR ve věci financování matrik vyvinulo na ministerstvo vnitra, přinesl své ovoce. Sdružení děkuje všem, kdo petici podpořili. Pro tuto chvíli se ukončuje. **„Soustředíme se nyní na vyjednání takového modelu financování matričních úřadů, který bude spravedlivý a pro obce přijatelný,“** vzkazuje SMS ČR.

SMS ČR otevřelo debatu o vyšším růstu odměn zastupitelů

Odměňování starostů a zastupitelů je stále nedostatečné. SMS ČR jako jediné navrhlo desetiprocentní navýšení kombinované s kompenzací ze státního rozpočtu. Bohužel zatím dojde pouze k valorizaci o sedm procent. „Naše snahy tím ale nekončí,“ vzkazuje SMS ČR.

V srpnu se v reakci na připravované nařízení vlády uskutečnila schůzka na půdě Ministerstva vnitra. Předseda SMS ČR Stanislav Polčák společně s výkonným ředitelem Tomášem Chmelou jednali se zástupci z ministerstva v čele s ředitelkou Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Marií Kostruhovou. Podnětem byl návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávních celků.

O co jde?

Ministerstvo vnitra je povinno vládě takový legislativní návrh předložit k 1. lednu kalendářního roku, pokud se statistický ukazatel o průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za předminulý rok zvýší nejméně o dvě a půl procenta. Podle údajů zveřejněných Českým statistickým úřadem byla v roce 2016 průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců v České republice v národním hospodářství 27 575 Kč, v roce 2017 činila 29 504 Kč. Nárůst hrubé měsíční mzdy tak dosáhl sedmi procent. Na jaře ministerstvo připravilo návrh, kdy do mezirezortního připomínkového řízení vstoupily dvě varianty novely, a sice navýšení o pět nebo sedm procent.

Proč jen pět procent?

SMS ČR se v tomto řízení postavilo za obce, striktně odmítlo zcela neopodstatněnou pětiprocentní variantu a navrhlo dokonce variantu navýšení o deset procent. Na základě tohoto návrhu se pak uskutečnilo zmíněné jednání. Stanislav Polčák nastínil, že ze strany SMS ČR jde především o otevření důležité debaty nad tématem odměňování zastupitelů, které v současnosti není nastaveno zcela optimálně. Jeho argumenty se na jednání setkaly s kladnou odezvou. Nezájem o funkce v zastupitelstvech vnímá jako problematické i ministerstvo. Společným kompromisem by mohlo být stanovení minimální výše těchto odměn, kdy by ale zastupitelstva měla možnost navýšit je. Plošné navýšení odměn ministerstvo odmítá s argumentem, že řada obcí takové prostředky nemá.

SMS ČR bude prosazovat 20 až 50 procent

V dlouhodobém výhledu SMS ČR tedy požaduje kompenzaci vydajů určených na odměny členů zastupitelstva územních samosprávních celků formou zvláštní kapitoly státního rozpočtu. Výše takové kompenzace bude předmětem dalších diskuzí, kdy SMS ČR bude prosazovat varianty mezi 20-50 procenty. Po jednání jsou obě stra-

ny nakloněny další diskuzi o problematice odměňování volených zastupitelů a vnímají ji jako velmi aktuální. „Do budoucna budeme aktivně usilovat o to, aby se rozhovory na toto téma vedly i na dalších úrovních a bylo dosaženo spravedlivého a motivačního odměňování při výkonu takto náročných a důležitých funkcí,“ zaznívá ze strany SMS ČR.

SMS ČR vystupuje proti zbytečné kriminalizaci volených zastupitelů

Tlak na kriminalizaci volených zastupitelů byl jedním z témat jednání předsedy SMS ČR Stanislava Polčáka s nejvyšším státním zástupcem Pavlem Zemanem. Stanislav Polčák poukázal na fakt, že označovatelé domnělé trestní činnosti musí nést také jistý díl odpovědnosti tak, aby došlo k eliminaci šikanózních obvinění a různých pokřivených konstrukcí. Trestní řízení, prověřování a jiné formy postupu dotčených orgánů vedou bohužel v případech, kdy žádný trestný čin spáchán nebyl, k nevratným zásahům do osobního i profesního života volených zástupců.

Starostové se vzdělávali na Univerzitě starosty v Radešíně

Starostové, starostky a další zaměstnanci úřadů se v polovině září vzdělávali na třídením odborném semináři Univerzita starosty v Radešíně na Žďársku, který pro ně uspořádalo Sdružení místních samospráv ČR.

Absolvovali hned několik seminářů nabízených informacemi z veřejné správy. Jedním z nejdiskutovanějších témat byla adaptační strategie v pěstování lesů v kontextu globální změny klimatu. „Kůrovcová kalamita, stejně jako sucho v lesích, nejsou starostům lhostejné,“ uvedli organizátoři. Účastníci se také dozvěděli, jak spravovat obce v době od

voleb do zvolení nového vedení. Na programu byly prezentace odborníků o čerpání dotací z PO4, téma o podpoře zdraví obyvatel, sociálním podnikání, školství, dopravě, přednáška o přezkoumání hospodaření územně správních celků i prezentace příkladů dobré praxe.

Součástí akce bylo rovněž návštěva obce Heřmanov, která se stala celkovým vítězem soutěže Vesnice roku 2017. „Paní starostka Pavla Chadimová provedla celou skupinu obcí a mnohé zaujala „návodem“ jak se to u nich dělá. Funkční obchod, pošta, hospoda, komunitní škola, ubytování na faře a 50 kulturních akcí za rok v obci s 200 obyvateli vypovídá vše. Návštěva Ekofarmy s chovem ovci, krav, drůbeže, ryb a dokonce daňků a jelenů všechny návštěvníky přesvědčila, že tady je svět ještě v pořádku,“ zhodnotili organizátoři.

Poslední den se účastníci věnovali komunikaci s občany, zpravodajům či elektro-

nickým aplikacím. Pokračovalo se i v příkladech dobré praxe a starostové sami prezentovali, co se jim podařilo. Inspirací pro ostatní mohly být například recepty na příměstský tábor, obnovu křížků kolem obce, znovuoživení zámeckého parku, či domovní čistírny odpadních vod. Zlatým hřebem Univerzity 2018 byl fotokoutek úspěšných absolventů v taláru. „Věříme, že se akce všem líbila a už teď se těšíme na příští společné setkání,“ dodávají organizátoři s tím, že Univerzitu starosty navštívilo 40 zájemců.

Jitka Boučková,
koordinátorka vzdělávání

Projekt „Podpora vzdělávání volených zástupců obcí I. typu“ reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002997 je spolufinancován EU.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Starostové z České republiky sdílejí své know-how s Bosnou a Hercegovinou

Iniciativu za zlepšení praktik místní správy v Bosně a Hercegovině zahájily začátkem roku společnost Člověk v tísni, Česká rozvojová agentura, Sdružení místních samospráv ČR a obce Livno, Maglaj a Mrkonjić Grad. Projekt je zaměřený na komunikaci s občany a jejich zapojování do rozvoje obcí.

„Podobné problémy jsme u nás po revoluci řešili a je skvělé, že můžeme sdílet zkušenosti, dobré příklady i chyby, které jsme udělali. Velmi důležitým tématem je také udržení mladých lidí na venkově a v regionech prostřednictvím např. participativních rozpočtů mladých apod.,“ uvedl místopředseda SMS ČR Radim Sršeň, který za realizaci projektu zodpovídá. Iniciativa zdůrazňuje sdílení zkušeností a přenos know-how v oblasti řízení a místní správy z České republiky do Bosny a Hercegoviny. Spolupráce se zaměřila zejména na zvýšení kvality technické dokumentace a informovanosti veřejnosti o výhodách systémů nakládání s odpadními vodami a výhodách obnovitelných a energeticky účinných řešení. Zástupci bosenských obcí navštívili několik obcí v České republice. Mezi nimi

i Kněžice, první energeticky soběstačnou obec na území České republiky, kde se seznámili s příklady dobré správy v praxi, podobné jako v MAS Šumperský venkov či městě Šumperk. Rovněž hostili české starosty a odborníky ve svých městech, aby diskutovali o plánech budoucích stavebních projektů, jako je ústřední topení na biomasu nebo čistírna odpadních vod.

*Zdroj: Iva Svobodová,
Podpora programů
– Bosna a Hercegovina,
Člověk v tísni*

Díl pátý: Zimní údržba komunikací ve vlastnictví obce

Ve Zpravodaji SMS ČR Vás postupně seznamujeme s třinácti tématy vzdělávacího kurzu „Škola člena zastupitelstva obce“, který se koná v rámci projektu „Podpora vzdělávání volených zástupců obcí I. typu“ a je spolufinancován z EU.

S nadcházejícím zimním obdobím je aktuální opět každoroční téma zimní údržby pozemních komunikací. Připomeňme si, jaké jsou v této souvislosti povinnosti obce jako vlastníka místních a veřejně přístupných účelových komunikací.

Ve vztahu k místním komunikacím je tato oblast upravena zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Účelem zimní údržby je zajištění jejich sjízdnosti a schůdnosti tak, aby komunikace umožňovaly bezpečný pohyb vozidel a chodců při způsobených povětrnostních situacích. Je nutné zdůraznit, že úkolem zimní údržby není úplné odstraňování závdav ve sjízdnosti a schůdnosti vznikajících povětrnostními vlivy a podmínkami za zimních situací, ale jejich zmírnění.

Zimní období, v němž se provádí zimní údržba podle plánu zimní údržby, je definováno vyhláškou na dobu od 1. listopadu do 31. března následujícího roku. Mimo toto období se v případě vzniku zimní povětrnostní situace závady ve sjízdnosti (schůdnosti) zmírňují přiměřeně a bez zbytečných odkladů.

Zimní údržba se provádí podle plánu zimní údržby. **O jeho zpracování pro místní komunikace rozhoduje obec podle své velikosti a významu místních komunikací, tj. určí si pořadí důležitosti komunikací z hlediska zajištění jejich sjízdnosti. Podle tohoto pořadí pak vyhláška v § 46 stanoví lhůty pro zmírňování závdav**

ve sjízdnosti místních komunikací, a to I. pořadí důležitosti do 4 hodin, II. pořadí do 12 hodin a III. pořadí po ošetření komunikací I. a II. pořadí, nejpozději však do 48 hodin.

Vzor plánu zimní údržby je uveden v příloze č. 6 vyhlášky, a byť je určen pro dálnice a silnice, lze jej použít jako vodítko i pro obsah a strukturu plánu zimní údržby místních komunikací.

Ve vztahu k odstraňování závdav ve schůdnosti chodníků, místních komunikací a průjezdných úseků silnic v obci stanoví rozsah, způsob a časové lhůty obec svým nařízením. **Schůdnost na průjezdných úsecích silnic zajišťuje jejich vlastník (kraj). Avšak za zmírnění závdav ve schůdnosti vzniklých zimní situací odpovídá obec.** S tím je spojena i odpovědnost za případné škody vzniklé závadou ve schůdnosti průjezdného úseku silnice, kterou nese ze zákona vlastník místní komunikace, tedy obec. Základní zajištění schůdnosti by měl tedy vždy zajistit vlastník silnice. Obec by se v rámci zimní údržby měla zaměřit na odstraňování případných závdav dle potřeby a aktuální situace, především z hlediska využívaných pěších tras a také exponovaných míst (např. přechod pro chodce).

Nařízením obce lze vymezit i úseky místních komunikací, na nichž se pro jejich malý dopravní význam sjízdnost a schůdnost odstraňováním sněhu a náledí nezajišťuje. Uživatelé je však nezbytné na tuto skutečnost vhodným způsobem upozornit, např. dopravní značkou č. A 22 „Jiné nebezpečí“ s dodatkovou

tabulkou „Komunikace se v zimě neudrží“. Návrh na stanovení (povolení) tohoto dopravního značení je nutno podat na příslušné obci s rozšířenou působností.

Zákonem daná povinnost obce udržovat místní komunikace sjízdné, případně schůdné, je spojena také s objektivní odpovědností za neočekávatelné a nahodilé závady. V případě uplatnění náhrady škody se obec může vyvinut pouze za předpokladu, kdy prokáže, že nebylo vzhledem k okolnostem v rámci jejich možností závadu odstranit.

Naopak ve vztahu k účelovým komunikacím zákon o pozemních komunikacích jejich vlastníkům žádnou povinnost pečovat o stavební a dopravní technický stav, včetně zajišťování sjízdnosti (schůdnosti), neukládá. V tomto případě povinnost vlastníka předcházet škodám, za což lze považovat i zajištění takového stavu, aby komunikace mohla být bezpečně užívána vozidly i chodci (tj. k účelu, k němuž je určena), vychází z občanského zákoníku.

Odpovědnost za případné škody vzniklé závadou ve sjízdnosti (schůdnosti) vlivem povětrnostní situace na účelové komunikaci se pak bude řídit rovněž občanským zákoníkem.

Lektor: Ing. Emilie Klinkovská

Emilie Klinkovská je vedoucí oddělení silničního hospodářství odboru dopravy Krajského úřadu Zlínského kraje. Ve státní správě působí už 24 let, od roku 1994 je vedoucí oddělení silničního hospodářství na Magistrátu města Zlína a sedm let působí jako vedoucí odboru dopravy Městského úřadu Vizovice.

**Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost**

Vesnici roku 2018 vyhrála Dolní Němčí ze Zlínského kraje. Gratulujeme!

Obec Dolní Němčí ze Zlínského kraje vyhrála v celostátní soutěži Vesnice roku 2018. Druhé místo patří obci Šumvald z Olomouckého kraje. Na třetí příčce se umístila vesnice Nový Kostel z Karlovarského kraje. Výsledky byly vyhlášeny v sobotu 15. 9. na Jarmarku venkova v Luhačovicích. Sdružení místních samospráv ČR je jedním ze spoluvyhlašovatelů soutěže.

Pro obec je typický česnek

Dolní Němčí v letošním roce získalo také Cenu veřejnosti. Vesnice se nachází v příhraničí se Slovenskou republikou, v tzv. moravsko-slovenském pomezí, v podhůří Bílých Karpat. V obci nechybí nic, co patří k tzv. občanské vybavenosti.

Má základní i mateřskou školu, základní uměleckou školu, kulturní dům, dům s chráněnými byty, sportovní areály, dětská hřiště vč. workoutového, zdravotní středisko, lékárnu a další, působí zde několik firem, ve kterých našla svá uplatnění část obyvatelstva obce. Pro obec je odjakživa typický česnek, který i nadále pěstují místní na svých polích či zahrádkách. Česnek je i ve znaku obce. K vesnici patří i kroj a tanec Dolněmčanská sedlcká, který se tancuje při různých folklorních akcích, jako jsou Hody s právem nebo Dožínky. Kdo navštíví Dolní Němčí, může také ochutnat místní speciality - česnečku, fazolovou polévku s lokšama, pěry, kyselicu v době půstu a samozřejmě slivovici.

Do letošního klání se přihlásilo 228 obcí. Nejvíce soutěžících s počtem 25 obcí bylo z Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina,

naopak nejméně obcí, a to 11, soutěžilo v Olomouckém kraji. Vítěz získá finanční odměnu ve výši až dva miliony korun od Ministerstva pro místní rozvoj a od partnera soutěže na dva roky zdarma i osobní vůz ŠKODA OCTAVIA COMBI G-TEC.

Finalisté letošního ročníku soutěže:

Jihočeský kraj - Svatý Jan nad Malší, Jihomoravský kraj - Hrušky, Karlovarský kraj - Nový Kostel, Královéhradecký kraj - Stěžery, Liberecký kraj - Tatobity, Moravskoslezský kraj - Úvalno, Olomoucký kraj - Šumvald, Pardubický kraj - Pustá Kamenice, Plzeňský kraj - Kamenný Újezd, Středočeský kraj - Cítov, Ústecký kraj - Kytlice, Kraj Vysočina - Vepříkov, Zlínský kraj - Dolní Němčí.

Zdroj: www.vesniceroku.cz

Držitelem Ceny naděje pro živý venkov se stala obec Věžnice

Cenu naděje pro živý venkov, kterou SMS ČR uděluje v rámci celostátní soutěže Vesnice roku, získala obec Věžnice z Kraje Vysočina. Vítězná obec od SMS ČR obdrží finanční odměnu ve výši 100 000 korun.

„V obci funguje množství tradičních i méně tradičních spolků a sdružení, které pořádají každoročně společně s obcí a školou řadu sportovních, společenských, kulturních a duchovních akcí. Věžnice je také pokročilým realizátorem programu místní Agenda 21,“ vysvětluje důvody, které vedly k vítězství obce, první místopředseda SMS ČR Jan Sedláček. Věžnice se podle něj rovněž dokázala úspěšně vypořádat s historickým dědictvím, kdy byla po druhé světové válce odsunuta velká část občanů z této původně českoněmecké vsi.

Mezi kritéria, podle kterých členové předsednictva SMS ČR určují vítěze soutěže, patří například počet spolků a neformálních sdružení působících v obci, jejich zapojení do aktivit obce, vzájemná spolupráce, otevřenost spolků pro veřejnost a hodnocení nejvýznamnějších akcí, jež se v obci odehrály.

Udělování Ceny naděje pro živý venkov je motivováno ideou, že hlavním hybatelem rozvoje venkova nejsou hmotné statky, ale konkrétní lidé, kteří osud venkova vezmou aktivně do svých rukou. Tito lidé jsou často iniciátory společenských akcí a organizátory spolkového života na ven-

kově. Mnohdy s minimem prostředků, ale s dostatkem vlastního entusiasmů, se zapojují do pomoci spoluobčanům, práce s dětmi a mládeží, péči o krajinný ráz venkova, regionální osvětu apod. Podmínky pro růst a existenci těchto aktivit spoluvytváří také obec samotná.

Poříčí u Litomyšle získalo zlatou medaili v soutěži Entente Florale Europe 2018

Poříčí u Litomyšle v Pardubickém kraji uchvátilo svou krajinou, péčí o zeleň a lidskou soudržností Evropu a získalo zlatou medaili v prestižní soutěži Entente Florale Europe 2018. Obec České republiky se účastní této soutěže na evropské úrovni od roku 2002. Za celých 16 let je Poříčí teprve třetí obcí, které se podařilo vybojovat zlato. V letošním ročníku se Poříčí v kategorii obcí utkalo se sedmi soupeři ze sedmi zemí Evropy.

Historie tohoto mimořádného úspěchu se začala psát v loňském roce, kdy Poříčí získalo v rámci krajského kola soutěže Vesnice roku zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí. Automaticky tak postoupilo do celostátního kola o Zelenou stuhu ČR, kde se mu opět podařilo zvítězit. Tím si obec v čele s panem starostou Františkem Bartošem vzala na svá bedra náročné přípravy na evropské kolo soutěže, do kterého postupuje vítězstvím

celostátního kola soutěže Vesnice roku, kategorie o Zelenou stuhu ČR. Soutěže Entente Florale Europe se mohou účastnit i města, ta se ovšem do soutěže na rozdíl od obcí přihlašují sama a nemusí tomu předcházet výhra v celostátním kole některé ze soutěží. V roce 2017 reprezentovaly Českou republiku v soutěži obec Kostelní Lhota ze Středočeského kraje spolu s městem Brno. V letošním ročníku se za Českou republiku účastnila pouze obec Poříčí.

Přípravy na účast v soutěži byly velmi obtížné. I z toho důvodu, že celá administrace probíhá v anglickém jazyce za velmi přísných pravidel a požadavků. Obec vytvořila na území obce 12 různých stanovišť vztahujících se k hodnoceným kritériím a prezentovala své krásy ve spolupráci s místními obyvateli. „Cenu si odnáší starosta a zastupitelé, ale z 90 procent na tom mají zásluhu právě ob-

čané naší obce,“ komentoval starosta František Bartoš neboť právě i soudržnost a spolkový život občanů obce jsou jedním z hodnotících kritérií soutěže.

SMS ČR znepokojují návrhy na změnu vyhlášky o konkursním řízení

SMS ČR vyjadřuje znepokojení nad předkládanými návrhy na změnu vyhlášky o konkursním řízení a je připraveno k diskuzi o novele vyhlášky 54/2005 Sb. Po jednání Výboru pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu to sdělil Petr Halada. Ten na jednání SMS ČR pravidelně zastupuje. SMS ČR požaduje zachování stávající role zřizovatelů v mechanismu konkurzů na ředitele škol.

Komunální političkou roku 2018 je starostka Dobratice Alena Kacířová

Titul Komunální politik roku 2018 získala Alena Kacířová, starostka obce Dobruška na Frýdeckoměstce, za svůj projekt Veřejné prostranství v Dobrušce. **Titul ji byl udělen v rámci vyhlašování vítězných projektů soutěže Komunální projekt roku 2018, které se v září uskutečnilo v Senátu.** Vyhlašovatelem klání je společnost Profi Press s. r. o., záštitu nad ním má i SMS ČR.

Hlas SMS ČR je na jednání o sociálním bydlení slyšet!

Revize Koncepce sociálního bydlení ČR 2015–2025 je předmětem jednání, která se konají na půdě ministerstva práce a sociálních věcí. Za SMS ČR se jich účastní Simona Úlehlová. Ta také sdělila, že na pořadu jednání v úterý 4. 9. byla rovněž připomínka SMS ČR ohledně oddělení sociálních služeb od sociálního bydlení a jeho praktického řešení. „**Věcné řešení bude součástí diskuze o zakotvení sociálního bydlení a diskuze o směřování zákona o sociálních službách,**“ uvedla. Cílem schůzek na MPSV je zejména snaha posílit meziresortní spolupráci prostřednictvím metodických materiálů a pracovních setkání, která budou i nadále pokračovat.

Starostové se proškolili na krajských seminářích SMS ČR

Elektronizace veřejných zakázek, GDPR, aktuality z legislativy týkající se samospráv – to byla hlavní témata krajských seminářů SMS ČR, které se v srpnu a září postupně konaly ve všech krajích ČR. Odpolední část věnovali účastníci seminářů obvykle poznávacím výletům do okolí. Například v Karlovarském kraji si „vyčistili“ hlavy návštěvou unikátní přírodní rezervace Soos.

Konference Venkov se ve Strážnici věnovala vodě a krajině

Malebné město Strážnice na moravském Slovácku se stalo dějištěm 10. Národní konference Venkov, která se uskutečnila ve dnech **19. až 21. září**. Pořadatelem jubilejního ročníku je Spolek pro obnovu venkova ČR, jedním z hlavních partnerů je Sdružení místních samospráv ČR. **Nosnými tématy byly voda a stromy v krajině, komunitní rozvoj venkova, obnova center malých měst a společná zemědělská politika.** Výstupy a dokumenty konference naleznete zde: www.konferencevenkov.cz/2018/dokumenty-z-kv-2018/

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prácheň, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 103, 604 345 806, internet: www.smscr.cz, email: info@smscr.cz, Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 3. 11. 2018, 5/2018, ev.č. MK ČR E 20029. Výkonový redaktor: Marie Šuláková; Grafické zpracování: Ing. Petr Machůl +420 776 160 680; Použité fotografie: Archiv SMS ČR, archiv obcí, Marie Šuláková.